

**GREEN CARE —
INFOPÄIVÄ
4.4.2019**

**Susanne Hämäläinen
Lehtori
Savonia
ammattikorkeakoulu**

Mihin Green Carea tarvitaan?

- Kiire, stressi, ajanhallinta, jatkuvat muutokset, tehokkuus, elämäntyö...
- Kaupungistuminen, luontosuhteen katoaminen, luonto-osaamisen vähentyminen...
- Kulutus, massatuotanto...
- Kansansairaudet, masennus, **ahdistuneisuus**, diabetes, työuupumus, syrjäytyminen, yksinäisyys, ylipaino...

Mihin Green Carea tarvitaan?

- Hidastaminen, rauhoittuminen, kokeminen...
- Maaseutu, luonto, eläimet, ruoka-aineet, ruoantuotanto, luonnossa oleminen, luonnon arvostaminen...
- Kokemukset, yksilöllisyys, palvelut, kestävyys...
- Kiinnostus omaa hyvinvointia kohtaan, liikunta, ulkoilma, terveys, toiminnallisuus, osallisuus...

Green Care on sateenvarjokäsite

- Sisältyy erilaisia toimintatapoja ja menetelmiä; ESIM. Luontolähtöisiä menetelmiä laitoshoidon ohkeen tai sijaan
- Voidaan hyödyntää laajasti eri palveluissa; sosiaali- ja terveyspalveluissa, kasvatustaloudissa, virkistys – ja hyvinvointipalveluissa.
- Ennalta ehkäisevillä palveluilla voidaan vähentää yhteiskunnalle kalliiden korjaavien palveluiden kustannuksia
- **Tarvitaan sekä sote-puolen osaamista että luonto/eläin/ympäristö –puolen osaamista**
 - + tarvitaan mm. yhteistyötä yli alojen, vuorovaikutus- ja viestintätaitoja, teknologisia ratkaisuja, ohjauskokemusta ja asiakastuntemusta sekä liiketaloudellista osaamista

Töitä ja yhteistyötä tarvitaan lupaavien näkymien todeksi saamiseksi!

Palvelun vaatima ammattipätevyys ; Green Care-osaaminen luontoperustaisten hyvinvointivaikutuksien ja gc-perusteiden ymmärrys Ohjausosaaminen; asiakkaan tukeminen ; kohtaamisen taidot perustuvat tavoitteellisen ja ammatillisen Ohjaus-osaamisen yhdistämiseen gc-menetelmien toteutuksessa

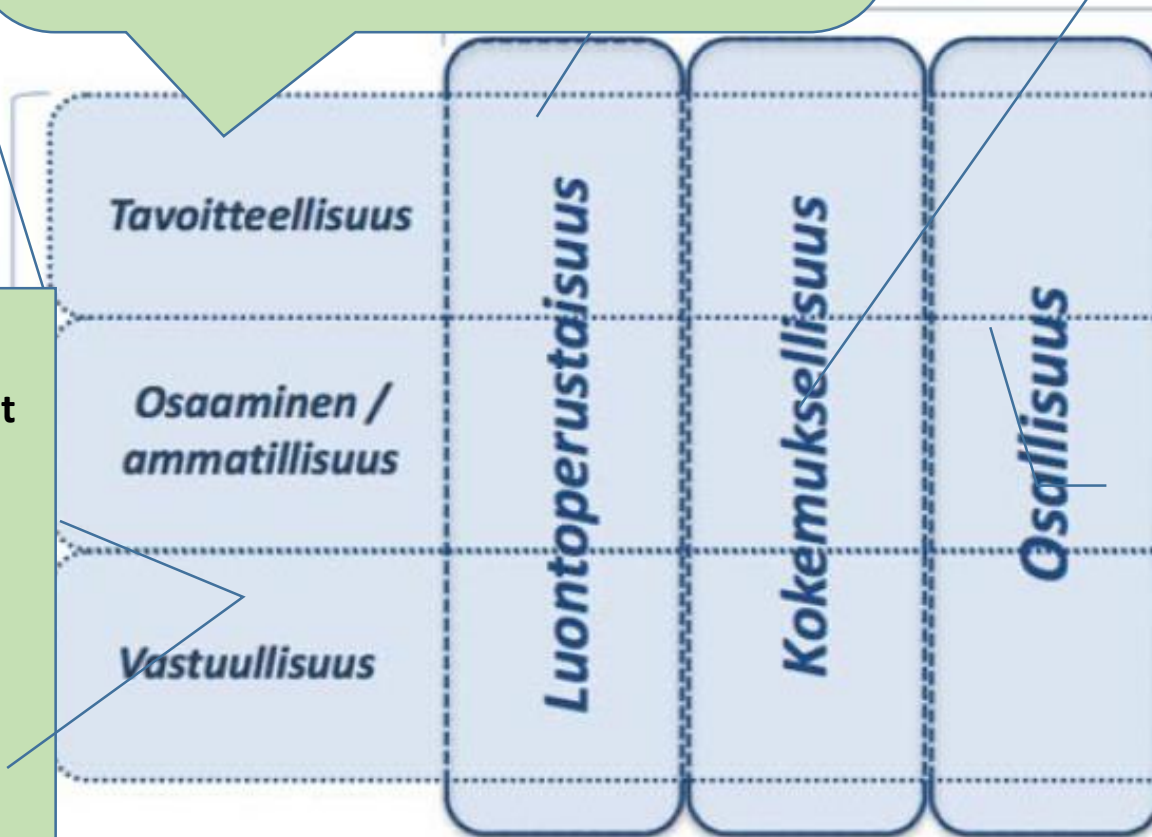
Syntyä arvoista, eettisistä toimintatavoista (oman toimiala, GCF:n määrittelemät eettiset ohjeet) ja laadusta
Pyrkimys yhteiskunnan, yhteisön ja yksilön hyvinvoinnin edistämiseen ja siinä vastuullisen toiminnan toteuttaminen
Korostuu ekologisuuden ja kulttuuristen arvojen kunnioitus sekä niiden edistäminen

Määräytyvät palvelu- ja asiakastyypin mukaan Tavoitteet selkeästi ilmaistuja ja konkreettisia Tavoitteiden asettelulla pyritään pitkäkestoisiin vaikutuksiin Tavoitteiden asettelu ohjaa palvelusisällön suunnittelemista, ohjauksen toteuttamista, reflektointia ja vaikuttavuuden arviointia **AMMATILLISUUS**

Luonto ei ole vain tausta; Keskeistä on luonnon hyvinvointivaikutuksia hyödyntävä ohjattu luontokokemus; Ymmärrys luontosuhteen merkityksestä tavoitteiden saavuttamiseksi

Keskeinen hyvinvointia tuottava (ja tavoiteltava) tekijä. Kokemuksellisuus yhdistää ihmisen luontoympäristöön & sosiaaliseen ympäristöön; Mahdollistaa oppimisen ja osallisuuden tunteelle Kokemuksellisuuden avulla voidaan tavoitella aktiivisia tai rauhoittavia vaikutuksia

Yhteisö, mielekäs tekeminen, ympäristö, luontoelementti /eläimet mahdollistavat. Sallivassa ohjauksessa ja omien voimavarojen puitteissa. Vuorovaikutteisen kokemuksen ja tätä tukevan ohjauksen kautta mahdollistetaan osallisuuden kokeminen ihmisiin /yhteisöihin Ihminen kokee olevan merkityksellinen osa kokonaisuutta

Green Care: luontohoivaa ja luontovoimaa

- Asiakkaila erityisen tuen tarve: pitkäaikainen työskentely ja asiakassuhde
- Erityisiä tuen tarpeita fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn/kuntoutuksen tueksi
- Tavoitteena asiakkaan hoito/kuntoutussuunnitelman mukainen terveyden/toimintakyvyn/osallisuuden / arjen hallinnan tukeminen
- Sote-lainsäädäntö
- Palvelun vaatima koulutus/yhteistyö
- Luonto- ja eläinavusteisia menetelmiä voidaan käyttää terapian /kuntoutuksen tarpeisiin; hoivalaitoksissa ja tuetun asumisen yksiköissä voidaan hyödyntää luonnon tarjoamia mahdollisuuksia asiakkaiden elämänlaadun parantamiseen ja omatoimisuuden tukemiseen; Sosiaalipalveluissa ja sosiaalisessa kuntoutuksessa luonnon voimavaroja voidaan käyttää monella tavalla toiminnan tukena

H
A
R
K
I
N
N
A
N
V
a
r
a
is
u
u
s

- Asiakkaat eivät välttämättä ole erityisen haavoittuvassa asemassa
- Tavoitteelliset ja ohjatut luontoperustaiset hyvinvointi,- kasvatus- ja harrastuspalvelut
- Ei julkisen sektorin järjestämisvastuuta ja palvelut ovat usein kaikille tarjolla
- Ei edellytetä sote-alan koulutusta
- Noudatetaan oman palvelun alan suosituksia ja säädöksiä
- Korostuu luonnon hyvinvointivaikutusten syntymekanismien tunteminen ja asiakkaan ohjaustaidot luontoperustaisissa palvelusisällöissä (vrt. muu luonnossa tapahtuva virkistys tai hyvinvointipalvelu)
- Voivat olla lyhytkestoisia, jopa kertaluonteisia – tavoitellaan pitkäkestoisia hyvinvointivaikutuksia motivoinnin ja ohjauksen keinoin
- Palveluntuottaja kuvaa palvelun luontoperustaiset hyvinvointivaikutukset etukäteen/räätälöidään yhdessä asiakkaan kanssa

Asiakkaista

- Hyvin moninaisia asiakasryhmiä, niin toimintakyvyn, iän, palvelulle asetettujen tavoitteiden tai keston osalta
- Monia gc-sovelluksia erilaisia toimintarajoitteita omaaville ihmisille. Luontoavusteisten menetelmien toimivuudesta on hyviä kokemuksia kaikkien ikäryhmien ja monenlaisten kuntoutujaryhmien parissa.
- **Palvelun asiakasryhmä ei yksin määrittele onko kyse LuontoHoivan vai LuontoVoiman palveluista, vaan palvelulle asetetut tavoitteet ja osaamisvaatimukset**

Sosiaali- ja terveyspalveluiden kehittämiseen, kun

- Kustannustehokkuutta haetaan ottamalla käyttöön paikallisia resursseja ja muodostetaan moniammatillisen yhteistyön paikallisia malleja
- Ongelmakeskeisyyden rinnalle halutaan luoda voimavarakeskeisiä toimintamalleja, jotka tukevat ihmisten selviytymistä omaan elämäntilanteeseen liittyvien haasteiden kanssa
- Ongelmatilanteisiin halutaan puuttua ajoissa, ja estää sekä yksilötason että yhteiskunnallisten kustannusten kasvua
- (On todennettu, että [ennalta ehkäisevä työ](#) säästää rahaa)

Sosiaali- terveys

Kuntoutus

(fyysinen, psyykkinen,
sosiaalinen)

Hoiva

Päivätoiminta
Kuntouttava
työtoiminta

Sosiaalinen tuettu
perhetuki-, loma-,
leiri-, virike- ja
harrastustoiminta

Sosiaalipedag. kasvatus

Sosiaalipedagogiikka

(mm. sosiaalipeda-
goginen hevostoiminta)

Varhainen
puuttuminen
Ennaltaehkäisy

Varhaiskasvatus
Luonto(leiri)koulut
Luontoharrastukset
Kummimaatilat

Virkistys- hyvinvointi

Erityisryhmien

virkistys

Esteetön

luontoliikunta

Voimaannuttava
toiminta
(esim. TyHy)

Tavoitteellinen
virkistys- ja
hyvinvointi-
toiminta

LuontoHoivaa

LuontoVoimaa

	ELÄIN	LUONTO	PUUTARHA	MAATILA/METSÄ
LUONTO VOIMAA	 Eläinavusteinen toiminta	 Luontolähtöinen toiminta	 Tavoitteellinen puutarhatoiminta	 Tavoitteelliset maatilavierailut
	Eläinavusteinen pedagogiikka	Luontolähtöinen pedagogiikka	Pedagoginen puutarhatoiminta	Pedagoginen toiminta maatilalla
	Sosiaali-pedagoginen eläintöiminta	Luonnon kuntouttava käyttö	Sosiaalinen ja terapeuttinen puutarhatoiminta	Kuntouttava toiminta maatilalla tai metsänhoidossa
LUONTO HOIVAA	Eläinavusteinen terapia	Luontoavusteinen terapia	Puutarhaterapia	Terapia maatalaympäristössä
				

Green Care –edellyttämät dokumentit ja osaamistarpeet

- Dokumentit

- Green Care -laatutyökirja
- Turvallisuussuunnitelma
- Omavalvontasuunnitelma (sote-palvelut/
LuontoHoiva)

- Osaaminen

- a) Palvelun vaatima osaaminen (esim. sote, kasvatust)
- b) Green Care -osaaminen

